

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

PROBLEME ASUPRA PROGRESULUI AGRICULTUREI NOASTRE

Concurența comerțului cu bucatele și cu alte produse ale economiei de câmp și grădinarit este la noi o luptă de existență.

Deși valoarea pământului nu este mare, având în vedere împărțala pământurilor unde s'a făcut comasarea și având în vedere puterile muncitoare de care dispunem în abundență, nu rămâne de cât a lucra mai cu multă simțință la sporirea produselor în mod rațional și cu aparatele inventate de specialiști la noi, și cu deosebire din Austria, Germania și America, cari își au depozitele lor la anumite fabrici în Sibiu, Cluj, Budapesta etc., un lucru ce nu e greu de realizat *»voește și vei putea, bate și și-se va deschide«*.

Lăsând la o parte metodele vechi de cultivare atât la lucrarea proprietăților mici cât și la acelor mari prin aplicarea de a se lucra după sisteme nouă, vor scădea cheltuielile în mod simțitor și produsele vor fi mai spornice.

FOIȚĂ

Cutița Maicii Domnului făcătoare de minuni.

Douăzeci de ani de căsătorie, adică douăzeci de ani de muncă și de sbucium cu negustorie și totuși sărăcia în loc să se îndepărteze, tot mai mult se apropie și va pune stăpânirea curând mâna și pe casă și pe oameni.

Și erau oameni buni sârmanii, buni drepti, miloși, cu firica lui Dumnezeu; oameni, cum trebuie să fie omul, că toată lumea li lauda și vorbea bine de dânșii. Și când s'au fost căsătorit avuseră și ceva stare, adică avuseră chiar parale bunișoare.

Aveau prăvălie în târg și aveau și la țară casă, și vie pământ, și livadă, și toate cele trebuincioase.

Și din toate câte le avuseră pe când

Spre a ajunge la aceste rezultate iată și câteva probleme:

1. Să se întrebuițeze semințele alese, cari dau mari produse și calități superioare.

2. Impărțirea solului să se combine așa, că cea mai mare parte a pământurilor să se consacreze culturilor celor mai bănoase la timpuri și în localitățile prielnice.

3. Să se recunoască necesitatea îngrășemintelor chimice, căci acestea sunt capabile a păstra solului rodnicia sa naturală, restituindu-i se rodnicia perdită.

4. Să se aplice cu înțelepciune mecanica intensivă operațiunilor și manevrărilor agricole.

5. Să se organizeze irigațiunea, canalizarea și udatul pretutindenea, unde e lipsă de apă.

6. Să se știe cum să se apere plantele și viile contra boalelor parazitice. Acestea prin o mică interesare și serioasă muncă ar fi probleme rezolvate, sau de nu, se pot toate săvârși cu ajutorul științei economice.

Deacă până acuma știința economică n'a ajuns în păturile maselor țărănești, unde ea se infiltrează nu-

s'au fost căsătorit, acum doar umbra din ele de mai rămaseră. Tot țineau prăvălie în târg, și casa dela țară, și viea, și slugile, și trăsura, și caii, și vite; dar le țineau par'că mai mult de ochii oamenilor, pentru că în adevăr ele nu mai erau ale lor.

Erau mai toate ale altora, căci acuma în locul lor bieții oameni aveau numai datorii. Și ceea ce se părea că mai au acuma, stătea pe lângă dânșii numai din mila creditorilor.

Și se mireu bieții oameni ce să fie pricina de le merge așa de rău.

Bărbatul zicea că n'are noroc la căsătorie. Femeea zicea că ea n'are noroc, pentru că de când a luat-o pe dansa, de atunci a început să le meargă trebile rău. Și nici unul nu învinovăția pe celalt, ci fiecare se găsea pe el vinovat și amândoi se plâneau și se căinau unul pe altul.

mai cu încetul, așa zicând prin contactul cu oameni studiați și experți, să se ea exemple și să urmeze cu bărbăție sfaturile înțelepților, ascultate fiind, duc la ținta dorită, contribuie la progres. — Generosul lapte al pământului se scoate cu străduința și știința, nu ca în vremea veche, acum zina științei contribuie la înmulțirea cunoștințelor. Cestiunea cum este propusă aci este idealul de a se afla remedii pentru înlăturarea criselor amenințătoare și pentru a încuraja și îndemna pe agricultorii noștri să lupte cu folos contra concurenților noi — prin o muncă mai rațională prin care putem ridica producțiunea la maximul ei.

Pentru a găsi ceva eficace în aceste 6 propuneri formulate mulți vor răspunde, ba mai toți, le observăm, dar ne trebuie *bani*. Spre acest scop se recomandă însoțirea frățească a agricultoriilor împarte și în general fondând câte o asociațiune agricolă. Statul însuși ar trebui să înființeze dacă nu în fiecare comună, cel puțin în fiecare cerc sau comitat câte o bancă agricolă, carea să aibă grije a da țăranilor onești împrumuturi cu 3%, 4%, căci vedem, că în Ger-

— N'ai avut tu noroc că m'ai luat pe mine! Și ei se plâneau și se căinau, și copiii creșteau și se înmulțeau și nevoile se înmulțeau și mai mult. Și creditorii începuseră să piardă răbdarea și să se înrăiască.

Bieții oameni începuseră acum să se gândească și să-și facă o samă

Bărbatul se gândea să se împuște. Femeea își pusese în gând să se innee. Și cu gândul acesta de moarte, fără să-și spună unul altuia, umândoi se gândesc că înainte de orice pas, să cheme un preot să se grijască.

— Uite, nevastă, eu, nu știu cum, mă simt rău, tușesc, n'am poftă de mâncare, nu pot dormi, nu pot lucra nimica, cine știe ce vrea D-zeu; de acum m'am gândit să chem un preot să mă grijesc.

— De bărbate, bine faci și eu tot așa mă gândeam pentru mine.

— Cheamă deci un preot bătrân și

mania etalonul a ajuns la 3% și în Anglia la 2 $\frac{1}{2}$ % așa prin aceste mijloace s'ar salva țeara de crize și s'ar înlesni soarta agricultorilor. Aceste bănci agricole se fie întocmite așa, ca să aibă și magazine de bucate, să cumpere cu prețurile zilei, să dea sămânțe rentabile și se ferească deci pe bietul țeran de speculațiunile ovreești. Cheltuețele ar fi mici și produsul abundent, țara s'ar transforma într'o armată puternică, capabilă să țină în frâu ori ce dușman al împedecării progresului.

Causele nerodirei pomilor.

Mulți dintre ecuomii nostri, fiind pătrunși despre însemnătatea grădinilor, nu cruță osteneală și cheltuială numai ca să câștige de ici, de coalea câte un altoiu pe care apoi, fără nici o judecată îl sădește în grădină, unde ajunge, fără a mai cugeta, că oare e priincios felul pământului pentru cutare sau cutare soi de pom sau nu; că oare spațiul e de ajuns pentru desvoltarea deplină a pomului și că avea-va acel pomișor pe lângă altele și lumină de ajuns?

Acestea sunt tot atâtea întrebări, pe cari ori-ce iubitor de grădină trebuie să și-le pună înainte de a planta un altoiu, vrând ca cheltuiala și osteneala lui să nu fie zădărnice.

Zilnic se pot auzi tânguiri de felul că: »Nu țin minte de când am sădit acest altoiu și uite, crește dar nu rodește!« »Sunt 20 ani de când am sădit acest altoiu și uite, nici nu crește, nici nu se uscă! Ce se fie?« Răspunsul e ușor de aflat: Omul nostru, înainte de a planta (sădi) altoiul, nu și-a pus

amândoi se spovedesc și amândoi îi spun în deosebi necazul și gândul cel de moarte ce-l aveau.

— Ba, zice preotul, gândul omului are și el păcatul lui, că prea aleargă adese ori fără rost și-i zăpăcește mintea. Dar noi să nu ne potrivim totdeauna gândului, că sunt gânduri bune dar' sunt și gânduri rele. Ci mai bine când vedem că avem necazuri și suntem turburați de gânduri, noi să ne rugăm la Maica Domnului să ne ajute și să ne povățuiască pe calea cea bună.

Așa zicc preotul și oamenii îi ascultă vorba lui înțeleaptă și încep să se roage la Maica Domnului.

Și se roagă ei cu credință până când într'o noapte amândoi visează că li se arată Maica Domnului și le zice:

— Iată, v'am adus o cutiuță pe care v'o las aici. Cutiuța aceasta n'aveți nevoie s'o deschideți, căci nu veți găsi în ea nimica. Dar dacă voiți ca toate trebile să se îndrepte și să-și vină la rostul lor, atunci voi să luați cutiuța aceasta și s'o purtați adică s'o plim-

nici una din întrebările mai sus înșirate! Adeseori pomul, fiind plantat într'un pământ prea tare gunoit, crește și se desvoltă de 'ți e mai mare dragul să'l privești, dar nu rodește. În cazul acesta săpăm pământul în jurul pomului cât ține coroana pe deasupra acestei săpături presărăm prav de var cât de mult de care se poate căpăta dela ori-care vârarie și pomul va iucepe a rodi,

Alteori se întâmplă, că pomul nu rodește fiind coroana lui prea deasă. În cazul acesta rărăm coroana, tăind crângile superflue astfel, că prin tăierea lor să nu stricăm forma pomului.

Un pom sădit fiind în tr'un pământ rece și prea apătos, încă nu rodește. În cazul acesta ne ajutam astfel că săpăm șanțuri în diferite direcțiuni în jurul pomului. Astfel apa prea multă se va scurge și pământul încălzindu-se, pomul va rodi.

Dacă un pom, la un loc destul de favorabil fiind plantat, nu rodește ci crește fără întrerupere, atunci ne punem și primăvara săpăm în jurul pomului un șanț în formă de caré, cam la o distanță de 2—3 pași dela trunchiu și tăiem toate rădăcinile ce ne vin în cale. Șanțul apoi îl astupăm earăși și rămânem în așteptare până în anul următor, când vom vedea că pomul nostru aduce roade!

Un pom plantat la un loc prea secetos iarăși nu va rodi!

Acesta deci va trebui udat adeseori.

Dacă un pom, între împrejurări normale, rodește prea puțin, facem în luna lui Maiu cu cosorul o tăietură de sus până jos pe partea din spre meazănoapte a truchiului, tăind coaja până aproape de lemn și acesta va ajuta.

Dacă pe lângă toate silințele noastre de a sili un pom să rodească, nu

bați prin tot cuprinsul și prin toate colțurile gospodăriei voastre și s'o purtați mereu și cât mai des și ziua și noaptea, fără greutate și fără oboseală.

Când se deșteaptă oamenii dimineața, își spun cu mirare ceea-ce au visat și găsesc și cutiuța.

— Apoi de acum să facem cum a zis Maica Domnului, zic ei și încep să plimbe cutiuța.

Umblând însă ei cu cutiuța ce să vadă: Intr'un loc niște marfă îndosită, în alt loc niște lucruri ștricate. Peste gard lemne aruncate. La pimiță ușiile deschise. La masa slugilor în loc de cinci guri găsesc cinci-sprezece. La vremea sculării dimineața în loc de cinci nu se scula nici unul. Unde trebuia să fie cineva nu e nimeni. Unde trebuie să se cheltuească un ban se cheltuesc cinci-zeci și o sută, și altele, și altele.

De aci se înțelege: dă afară pe unii, aduc alții, dă afară și pe aceia, dă afară pe toți, pune alți noi; strânge, încuie, pzește, ține socoteală, bagă sama, ca la gospodărie.

ne va succede, atunci, dacă pomul nu e prea bătrân, îl oltoim din nou, dacă însă realtoirea lui ne va face greutăți, atunci: în foc cu el! Acela e un pom sterp!

Nu e ertat însă a grăbi cu judecata asupra unui pomișor tinăr, deoarece e știut, că mulți încep a rodi foarte târziu, d. e. mărul Pătul, Poinic, Mașanțki etc., încep a rodi abea după 10—15 ani!

Măr.

Legea de pescărit.

§. 17. Teritoriile (pământele, vênile) cari stau permanent sub apă, pe cari peștii își depun icrele lor și în cari se desvoltă icrele, să declară de locuri de prăsilă (locuri scutite, kiméleti terek).

Pentru astfel de locuri (de prăsilă, Red). economice sau de păduri pescarii cei interesați sunt obligați a da o despagubire corespunzătoare proprietarilor respectivelor teritorii, pentru restricția ce li se impune între folosirea locurilor de prăsilă.

Procedura pentru de a declara locurile de prăsilă ca atari, se poate pune în curgere ori la cerere privată, ori din oficiu.

§. 17. Otarele locurilor de prăsilă trebuie însemnate prin table.

Interdictul pescăritului.

(Sub »interdict« înțelegem timpul când este oprit a prinde pește.)

§. 18. Este oprit ca în perioadele interdictului să se prindă în apele deschise soiurile de pește amintite în acest §.

Perioadele interdictului sunt următoarele;

De la 1-ma Aprile până la 15 Iunie este oprit a prinde următoarele soiuri de pești, anume:

Pune, schimbă, fă, direge; dar bagă de seamă că parcă treburile încep să meargă mai bine: parale parcă intră mai multe, ear cheltueli se fac mai puține.

— Cutiuța, bărbatel!

— Cutiuța, nevastă!

Și poartă cutiuța mereu.

Intr'un an de zile scapă de mulțime de datorii. În câțiva ani scapă de toate.

După ce ajung ei bine și încep a mărita și însura, într'o zi întreabă pe preotul cel bătrân care le dăduse povața să se roage la Maica Domnului:

— Ia ascultă taică părinte, oare ce dar o fi având cutiuța asta?

— Are ceva în ea?

— N'are nimica.

— Atunci, dragii mei, după câte îmi spuneți și după cât mă pricep și eu, cutiuța aceasta v'a dat-o Maica Domnului ca să vă aducă aminte de vorba veche:

*Lupul cu slugi nu face gât gros,
Economia bună și păstrarea aduce ori unde indestularea.*

Ochiul stăpânului îngrășe calul.

Și așa a fost. Th. D. Sperantia.

Căciga (cega, sturiu) latinește: *Acipenser schypa*; ungurește pajtok (toc); nemțește Dick, Dück.

Fogoșoiul, latinește: *Lucioperca sandra*; ungurește fogassülő; adică, dacă este în mărimea s'a naturală, se numește fogass, iar dacă este încă tiner, neperfect, este »sülő«; nemțește: Schill, Zander, Sander, Sanderling. Se află numai în lacul Balaton.

Caciuga, latinește: *Acipenser ruthenus*; ungurește kecsege, köcsög. kecsegetok; nemțește Stierl.

Sandrul, latinește: *Lucioperca volgensis*; ungurește kösüllő, bandár (în tinerețe) tarka-süllő, tojšüllő; nemțește Steinschiel, are asemănare cu fogoșoiul.

Marina (barbul) latinește: *barbus fluvialis*; ung. Marna, rozsa marna, harsaponty; nemțește Barbe, mâncare predelectă a izraeliților

Șterlețul, latinește: *Acipenser stellatus*; ungurește Sőreg, nemțește Scherg Donaforelle (păstrav de Dunăre).

Căcigă neagră, latinește: *Acipenser glaber*, ung. szintok; nemțește Glattdick.

Sfêrluga, (plevușca), latinește: *Acipenser goldenstädtii*; ungurește tetemes tok, szükehal; nemțește Wax-Tück.

Morunul, latinește: *Acipenser huso*; ungurește viza, vizahal; nemțește Hausen.

De la prima Aprilie până la 15 Iulie, nu e permis a prinde: *crapul* (șêranul) latinește: *Cyprinus carpio* ung. ponty, potyka, pozsár; nemțește Karpfen, (Lederkarpfen, Spiegelkarpfen).

De la 15 Septembrie până la 31 Ianuarie este oprit a prinde:

Salmul (solomonul), latinește: *Salmo salar*; ungurește Lazacz, lazacz-pisztráng; nemțește Lachs.

Păstravul, latinește: *Salar ausonii* ung. pisztráng, sebes-pisztráng; nemțește Forelle, Förren.

De la prima Martie până la 30 Aprilie este oprit a prinde:

Lipeanul, latinește: *Thymallus ve-xillifer*; ungurește lepényhal, ón, ónhal; nemțește Aesche. Asche, Aschforelle.

De la prima Martie până la 31 Maiu este oprit a prinde:

Mihalțul, (salmul), latinește: *Salmo hucho*; ungurește galócza, gadócza hukó; nemțește Huchen.

CORESPONDENȚĂ

Adunarea gener. a băncii „Arieșana“ din Turda.

Adunarea s'a ținut conform anunțului premers la 25 Febr. st. n. a. c., fiind prezenți peste 20 acționari reprezentând 358 acțiuni.

În cuvântul de deschidere președintele Ilus. Sa dl. Iuliu Bardosy a arătat în detaliu și spre mulțumirea tuturor,

cum institutul »Arieșana« și în anul expirat 1904 a propășit — deși nu cu rezultate extraordinare — dar' pe cale sigură și cu foloase reale însemnate, realizând un profit net de 18.225.09, în butul tuturor concurențelor celorlalte numeroase bănci din oraș, și în acest an economic de tot miser și neprielnic unui avânt mai considerabil.

Tot asemenea reese din bilanț o creștere sistematică în toți ramii de gestiune; la escompt, la escomptul hipotecar, la împrumuturi și depuneri, dar cu deosebire un progres la scăderea reescomptului cu cor. 56.865.75 față de cor. 78.519.71 dela începutul anului, reducându-se astfel reescomptul la mica sumă de cor. 21.655.94, iar fondul de rezervă ordinar și cel special laolaltă s'a ridicat la considerabila sumă de cor. 69.068.96 ceea-ce învederează ridicarea valorii acțiunilor, și după-ce și depunerile s'au sporit cu aproape cor. 100 mii, atingând acum cifra de 544.841.88 cor., toate acestea însemnează o mare încredere și putere de viață a institutului și tot de-odată denoată o bună și pricepută conducere a băncii.

Imprejurarea aceasta înveselitoare ne face a crede, că banca »Arieșana« în viitor ocupa tot mai mare teren aici, în jur și peste întinsul ținut al Câmpiei și va deveni un scut puternic de apărare pentru neamul nostru din acestea părți, căci în raport cu progresul ce-l realizează, an de an va reduce după posibilitate la minim și interesele după împrumuturi și se va feri de uritul obiceiului de a urca în mod potențat dividendele, cum nu arare-ori vedem la alte bănci, din contră venitele realizate le va distribui în măsură tot mai mare pentru scopuri culturale și de binefacere.

Constatate acestea, dintre agendele puse la ordine, cari adunarea le-a rezolvit conform propunerii direcțiunii — ca să fie scurt — voiu aminti numai unele de natură administrativă și anume: s'a sortit doi membrii din direcțiune, în locul cărora unul dl. I. Bardosy s'a reales cu totalitatea voturilor, și în locul unuia a fost de nou ales dl. Nic. Rațiu adm. protp., iar în locul unui al treilea membru care a abzis din direcțiune, a fost aclamat dl. Dr. Valer Moldovan adv. și în fine în comitetul de supraveghiere s'a ales dl. Iovian Murășan protopresbiter.

După acestea s'a fixat marcele de prezență și de astă-dată numai cu 4 cor. și s'au ales trei acționari pentru verificarea protocolului cu cari adunarea s'a încheiat prin dl. president între vii aclamări.

Institutul »Arieșana« propășește pe cale solidă — fără a face salturi mortale — și tocmai de aceasta are un splendid viitor.

Dzeu să ajute! Un acționar.

Cerculariu.

În conformitate cu dispozițiile §-lui 130 din statutul organic, Consistorul arhidiecesan ordonează ținerea conferențelor învățătoarești pentru anul 1905 în zilele și 21 22 Aprilie v.

La aceste conferențe snt îndatorați a lua parte toți învățătorii și învățătoarele dela școalele noastre populare confesionale.

Cercul I. Brașov. Centrul de întrunire este com. Zernești; comisar consistorial Nicolae Sulică. II. Făgăraș. Centrul de întrunire este Agnita; comisar cons. Nicolae Vătășan. III. Sibiu și Avrig. Centr. de într. e Avrigul; com. cons. Mateiu Voileanu. IV. Seliște și Mercurea. Centr. de într. e Poiana; com. cons. A. I. Păcurariu. V. Sebeș și A. Iulia, Centr. de într. e Alba-Iulia; com. cons. Dr. Ioan Stroia. VI. Hațeg și Hunedoara. Centrul de într. e Hunedoara; com. cons. Dr. G. Proca. VII. Orăștie. Centrul de într. Orăștie; comisar Dr. V. Bologa. VIII. Deva Dobra și Ilia. Centrul este Ilia; comisar Dr. P. Opriș. IX. Zarand. Centrul este Brad; comisar Aurel Bratu. X. Abrud și Câmpeni. Centrul este Abrud; comisar Vasile Stan. XI. Lupșa și Turda. Centrul este Agârbiciu; comisar Vasile Gan. XII. Cluj și Unguraș. Centrul este Bălan; comisar Marcu Jantea. XIII. Deș și Bistrița. Centrul este Deș; comisar Grigoriu Pletos. XIV. Cetatea-de-peatră și Solnocul. Centrul este Rogoz; comisar Gavriil Hango. XV. Reghin și Murș-Oșorheiu. Centrul Deda; comisar Lazar Triteanu. XVI. Mediaș și Târnava. Centrul este Mediaș comisar Dr. Miron E. Cristea. XVII. Cohalm și Sighișoara. Centrul Cața; comisar Arsenie. Vlaicu.

Din partea Consistorului se pune ca temă de tractat în conferențele anului acesta:

Influența dezaastroasă a alcoolului asupra organismului omenesc în general; în special, cari sunt căile și mijloacele prin cari cu efect s'ar putea lucra începând din școala elementară întru preîntimpinarea viiului beției.

Învățătorilor dela școalele noastre populare confesionale le compete pentru participare la conferențele învățătoarești spese de drum pe calea cea mai apropiată și mai eficientă precum și diurn de cel puțin 3 coroane pe fiecare zi socotindu-se și zilele de călătorie, care diurn le compete și acelor învățători, cari locuiesc în centrul, unde se țin conferențele.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecesan ca senat școlar, ținută la 3 Febr. 1905.

Ioan Metianu m. p.,
arhiepiscop și metropolit.

Dr. G. Proca m. p.,
secretar consistorial.

Răsboiul ruso-japonez.

Armata rusească fu învinsă la Mukden. *Kuropatkin* continuă cu retragile spre *Tielin*, multe regimente se perdură până sa găsit un drum de retragere. Din Tokio se anunță, că generalul Oyama se pregătește a da lui Kuro-

patkin ultima lovitură decisivă. *Dela 28 Februarie până la 11 Martie c. pierderile a fost de 1190 ofițeri și 46.391 de oameni.* — Retragerea spre *Tielin* a ținut 2 zile. — Prin luptele neconținute și violente din prejurul Mukdenului Japonezii au împresurat flancul drept rusesc și s'au apropiat de mormintele împărătești. — Un vifor puternic și praful împedecară operațiunile. — Kuropatkin a pus la dispoziția generalului *Kaulbars* 9 diviziuni. Japonezi perdură 17,000 oameni de sub comanda generalului *Oku*. La 12 Martie *Oku* a intrat în Mukden, unde în spitale a găsit 800 răniți ruși și 300 răniți japonezi. După retragerea Rușilor, chinezi au dat foc la spitale și la alte edificii, începând a jefui banca russo-chineză dar intrând în oraș fură prinși mai toți și spânzurați. *Din Tokio se telegrafiază, că Rușii au prins și au luat cu ei pe guvernorul chinez din Mukden, carele ar fi operat pe mână cu Japonezi și apoi Rușii au protestat la Peking, căci s'a descoperit, că 60,000 chinezi ar fi în armata japoneză și la Farskoeselo s'a ținut un consiliu de rebel, unde au decis continuarea războiului cu ori ce preț.*

Măcelurile din Caucaș și Balcani. Până acum am publicat multe stiri triste din Rusia despre grevele muncitorilor și ale răsculaților, ba multe omoruri nevinovate, acum descriem evenimente recente de măceluri din Caucaș.

Intre Armeni și Tătarații din *Baku* au reînviat atrocitățile. Un ziar parisian din Tiflis telegrafiază despre o sângeroasă dramă. Înainte cu o lună tătarații *Eciurbek* condamnat pentru o crimă fu escortat de soldații armeni spre închisoare. Voind el să fugă dintre gendarmi, fu pușcat. Drept răzbunare un frate al mortului în 5 Febr. a. c. intră în biserică armenescă și văzând pe un soldat dintre cei ce omorise pe *Eciurbek*, l'a pușcat cu revolveru în biserică. Tătari după câteva zile scoaseră din groapă cadavrul soldatului, îl puse pe o trăsură și umblau cu el pe strade străgând: »Răzbunare; moarte necredincioșilor. Acestea fu semnalul de măcel. Seara mulți tătari se înarmară cu puști revolvere, năvăliră în cartierele armenilor omoriră pe toți ce le eșiau în cale și aprindeau casele armenesci. Măcelul a durat până a doua zi la 2 ore p. m. în toată cruzimea lui. Atunci preoții armeni și molahi tătari încercară ai domoli umblând în procesiune prin predici și propoveduri.

Nrul celor ucisi a fost 2000, a celor răniți și mai mare, stradele erau pline de cadavre, sângele curgea mai tare ca la Port-Arthur.

Amestecul populației din Caucaș produce temere, că întăritarea provocată

de măceluri va ajunge la o disordine periculoasă. În Caucaș se află: Ruși, Tătari, Turci, Armeni, care se învrăjbesc în mod foarte înverșunat. Tătari și Turci persecută pe Armeni. Rușii cer să-i asuprească pe toți. Minoritățile își caută refugiul în complot și revoltă. Violenta e legea lor.

Motive: Confiscarea averilor bis. armene de către guvernul rus, agitația care a ajuns la atentate contra prințului *Galitzin* și a altora, obiceiul, ce domnesce în Caucaș, de a nu eși din casă neînarmat, și de a se înjunghia pentru un *da seau nu*, legăturile vitrige, care unesc mișcarea omenească din Rusia cu cea din Turcia asiatică, activitatea agenților provocatori, care se susțin din astfel de confuzii fac din »Transcaucaș« un *bulion* de cultură cu germeni răi.

NOUȚĂȚI

Abonamente la „Bunul Econom“ se pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foaia până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevoiască a-l achita urgent.

Visitarea școlărilor confesionale.

Inspectorul regesc al com. Hunedoarei a început a face vizitațiile școlare și în partea locului din coace de mureș prin un suplent din cancelaria sa. De astă dată n'a comunicat însă ordinea vizitațiilor, așa se vede că merge pe neașteptate. — Luni se zice că ar fi fost pe valea Orăștioarei și Marți, în ziua de tîrg la Orăștie, s'ar fi dus la Romos și Romoșel deși i-s'a dat informațiune ca din pricina tîrgului de țeară în acea zi nu se țin prelegri: Dl suplent însă după cum se zice vorbește numai ungurește și nu vrea să înțeleagă altă limbă și incunoștințare.

Invetători nostri au datorință să l' primească cu prevenire pretutindenea și însoțit de inspectorul local de școală adecă de Dl. paroch și președintele scaunului școlar.

Impărțirea altoilor din grădinițele de pomi ale statului.

Dela școala de pomărit administrată de stat a lui Grof Kun Locsárd din Gioagi (Algyógy) împărțirea altoilor cu preț scăzut de 30 fil bucata pentru cei cari au fost suplicat la In. Minister până la 15 Dec. 1904 se va face acum în luna aceasta în Mărțișor, și în 14 zile dela avisul primit.

Reuniunea economică din Orăștie încă va împărți altoi nobili îndată ce vor sosi dela școala de stat din Lugoșu — cu aceiași condițiune pentru membri ei. Cei cari nu sunt membri sau nu s'au însinuat la timp, vor primi cu alt preț mai mare altoii și numai în măsură în care respectivele școale vor putea distribui.

Despre aceasta se avisează și acei st. abonați cari a cerut informație pentru procurarea de altoi.

Liferare de semințe pentru stat secretarul de stat în ministerul de agricultură *DI Géza de Makfalvay*, însoțit de *DI Ioan Șerban*, directoarele bunurilor regnicolare au vizitat înainte cu câteva zile etablimentul central al lifcrantului curței ces. reg. *Edmund Mauthner*, marele deposit comercial de semințe din *Budapesta, strada Rottenbiller N. 33* comandând o cantitate mare de semințe de trifoiu roșu și lucernă pentru stat. — Cu această ocaziune cercetară numiți Domni cu deosebit interes tot etablimentul, în carele acum pe timpul saizonului de primăvară lucrează la expediție un personal cunstător din 140 muncitori.

Petrecera reuniunii femeilor din Turda arangiată la 5 Martie a. c. a reușit peste așteptare de bine. Au luat parte toată inteligența română din loc; jurul a fost slab reprezentat din cauza ospețelor obicinuite pe tot locul la finea caruevului. A fost însă oaspeți dela Orăștie Sibiu și Cluj.

Programa concertului; condus de dibaciul dirigent *Simtion* a fost executată spre mulțumirea tuturor. În pauză a fost masă comună. La masă s'au rostit toaste, pentru Dna prezidentă și comitetul reuniunii, pentru oaspeți; coriști și conducătorul corului. Oratori a fost simpatici tineri advocați, *Dr. Valer Moldovan*, *Dr. Pătăcean*; *DI protopop Rațiu* și la finea *DI Vasile Moldovan* a știut face o paralelă ocazională stîruind haz și conplăcere între comesenii După masă s'a reneput petrecerea tinerimei care nici la 4^{1/2} ore dimineața pare că nu voi să-se termine. — Oaspeți streini a dus cu ei cele mai plăcute impresiuni despre bravi Turdeni. *Un oaspe.*

DI Victor Tordășanu, ne roagă să vestim pe cei interesați, că în urma neînțelegerilor ivite între sine și între presidentul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, *DI Demetriu Comșa*, nevoit a a fost acum pentru a 3-ia oară, a abdice din postul de secretariu pe care timp de 15 ani la purtat la numita Reuniune. *DI Tordășanu* mulțumind obștei noastre pentru încrederea ce i-a dat, o roagă tot odată a fi cu aceiași încredere față de urmașul seu, ca astfelu Reuniunea agricolă folositoare să ne fie nouă tuturor. Regretăm!

† **George Lazar**, avocat, deputat congresual etc. a decedat Luni la 3 oare 30 min. d. a. în etate de 53 ani în Arad. Odihnească în pacer!

— **Victor Popescu**, avocat în Brașov, a încetat din viață Joi în 24 Februarie st, v. Fie-i țărâna ușoară!

Foc mare în Cernăuți. Duminecă noaptea a ars în Cernăuți palatul guvernial, în care se afla și locuința presidentului țării.

Asociațiunea pentru literatura rom. și cultura poporului rom. publică concurs pentru »premiul Andreiu Mureșian« de 300 cor. La concurs se va admite ori-ce lucrare originală de cuprins lite-

rar, tipărită în Ungaria în decursul anului 1904, fie ca din sfera literaturii frumoase sau artistice fie o colecțiune de literatură populară. Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Maiu a. c. la biroul »Asociațiunii« în Sibiu 5 (cinci) exemplare ale lucrării lor. De cernerea premiului se va face în ședința plenară a Secțiunilor științifice-literare, ear' premiarea însăși în adunarea generală a »Asociațiunii« din anul curent. Din ședința comitetului central ținută în Sibiu la 9 Martie 1905. Iosif Sterca Șuluț. Ioan I. Lăpădatu, secretar II.

Prințul Obolenski, asasinul lui Sergiu. Se zice că omoritorul marelui duce Sergiu, e prințul Obolenski.

Cu modul acesta se explică vizitele îndelungate pe cari văduva marelui duce Sergiu lea făcut în celula atentatorului.

Soia. Dl. Ilie Dumitrana, apicultor în România, județul Dolju, cetind nr. 7 »Bunul Econom« relativ la cultivarea plantei Soia și preparatele din ea, ne trimite următoarea îndreptare: 1. Soia nu este un fel de fasole de par, ci este oloagă pitică, sau cum îi mai zice fără par, căci nu crește mai înaltă ca 70 cm. Aceasta ca să se știe de frații noștri se nu aibă teamă că o să aibă nevoie de pari dacă ar cultiva Soia, sau că i-ar năbuși și pipernechi cucuruzul dacă ar pune-o printre el. 2. Păstăile verzi nu se pot mânca nici odată, căci ele sunt păroase și cu ațe tari fie cât de mici, ear nu e ca fasolea grasă, și 3. Ciorbă (supă) din boabe coapte ear nu se poate face bună, pentru că fierbe foarte anevoie, de i-ai pune leșie, sodă, sticlă, etc., ea tot tare stă, astfel că planta Soia nu este menită a o întrebuița ca pe leguminoase cum fasole, mazere bob și altele de cari avem destule și este menită a ne da foloase *mult mai mari* prin alte: cum lapte de tot felul, brânză, pâne, mălai, mămăligă, cafea, cozonac, ulei, etc. mâncări cari din leguminoase nu se pot face. Lucruri mai mărunte în Nrul. viitor!

O noadă plantă alimentară pentru vite. D. Ion Kalinderu, administratorul Domeniilor Coroanei a adresat următoarea circulară agenților sei:

Domnule agent!

În pachetele cu No.... printre alte cărți pentru biblioteci, v'am trimis și o mică broșură intitulată »Napii Porcești sau Topinamburii (Heliantus tubercus)« de d. Dum. Hagi-Theodorachy.

Din cuprinsul acestei cărți veți vedea că această plantă furageră se cultivă în Franța și Ungaria mai cu seamă pe o scară mare, pentru valoarea sa alimentară în hrana vitelor, căci conține aproape același principii hrănitore ca și cartoful. La noi e cunoscută de decenii.

Nenorocire pe mare. La insula Bermuda s'a ciocnit vaporul »Carl Wilburn« cu corăbia »Quinebang.« Ambele s'au cufundat căzând în apă 46 de oameni.

Abundență familiară. În statul Nebraska din America farmerul George Dunville,

în etate numai de 43 ani cu soția s'a Rafila de 38 de ani au avut până acum 27 copii, dintre care sunt 25 în viață. Acest produs se esplică așa că în fiecare an au avut bigemeni și trigemeni.

Năpastă. În apropiere de Luzern s'a aprins Vineri o căsuță, în care trăia un moșneag de șeptezeci de ani cu un nepotel de 11 ani. Flacărele au încins întreagă căsuța cu așa iuțeală în cât nu era chip a să apropia cineva de ea. Bătrânul și nepotelul s'au ivit de mai multe-ori la fereastra cuprinsă de flăcări, cerând ajutorin, dar' nu s'a încumetat nimenea să se apropie. Astfel amândoi au ars scrum împreună cu casă cu tot.

Glumă proastă. Vineri dimineața toate paserile de apă din grădina zoologică din Stuttgart au fost găsite moarte. S'a constatat că cineva a otrăvit apa lacului și aceasta a cauzat apoi moartea paserilor. Se dă cu socoteală, că făptuitorii sunt studenți, cari au comis fapta — din petulanță.

Industria din patrie. Firma de fabrică Carol Wein Comp. în nr. de azi al foiei a publicat sub titlu »Atențiune« arătându-se special scopul și în prima linie se recomandă spre on. atențiune găzdoaielor noastre. Să cumpărăm numai unde se află mărfuri din patrie, prin cea-ce contribuim că multe mii de mâni sirguitoare să și găsească de lucru, deci prin aceasta contribuim și la consolidarea economică a națiunii.

În atențiunea emigranților la America. Guvernul Ungariei a liberat călătoria la America și prin Bremen. Cine are pașaportul prelat pe la Fiume, acela poate călători și prin Bremen dacă are cartea de vapor prin Bremen.

Cine s'a decis a călători prin Bremen la America, acela trebuie negreșit să trimită de așasă 20 cor. arvună; după primirea arvunei fie-căruia i-se trimite cartea de vapor.

Lucrătorii cari sunt harnici și sănătoși cari au biletul de tren plătit în America până la locul destinat și cari pot arăta 50 cor. bani gata, aceia toți sunt primiți în America.

Cine are cunoscși în America, să aducă adresa celora cu sine.

Cine are ochi bolnavi, sau alte rane trupești, mai bătrân de 50 ani, s'au e arvunat în vre-o fabrică la lucru în America și merge anume la lucru rezervat, pe acela îl înapoiază din America.

În Ratibor precum și în Bremen fiecare emigrant să vizitează, așa că fie-care pe când vine în Bremen pe vapor, poate fi primit în America.

Mântuit dela Moarte. Un om oare cândva desnădăduit trimite inventatorului crucei duple electro-magnetice R. B. Nr. 86967, d-lui Albert Müller Budapesta V., Vadász-ut. 42//G. următoarea scrisoare de mulțumită:

Stimate Domnule Müller!

Înainte de toate te încunostiințez, că sunt un om sărac, și boala m'a silit să intru într'un spital din Budapesta, apoi am stat 3 luni sub îngrijirea doctorilor din Zombor și toate acestea m'au costat 200 cor. fără ca să mă pot vindeca iar doctorii au perdut nădejdea și eu trebuia să mor. Din întâmplare am

dat de vestea crucei d-tale și am comandat-o purtându-o pe piept după cum mi-ai scris. În timp scurt în 10 Aprilie m'au sculat din pat, mă simt sănătos și nu mi-e teamă că mor, pentru-că m'ai mântuit d-ta. Îți mulțumesc de mii de ori. Cu stimă: Francisc Ostiadat, mașinist în Priglența-Szt.-Ivan (comit. Bács-Bodrog).

Crucea dublă-electro-magnetică R. B. Nr. 86967 costă numai 6 cor. și vindecă boalele următoare: reumatism, respirație grea, lipsă de somn, bătăere de inimă, boala rea, de nervi; de aceea îndemnăm pe fie-care să se adreseze plin de încredere la d-l Albert Müller Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

Zi de zi primește d-l Albert Müller, inventatorul crucei magneto-electrice după R. B. Nr. 86967, uimitoare scrisori de surprisă. Astăzi suntem în poziție d'a publica o nouă scrisoare: St. d-le Müller! Crucea R. B. Nr. 86967, ce mi-ai trimis-o, a avut efect uimitor. Iubita mea soție — după o scurtă folosire a aparatului d-tale — s'a vindecat cu desevîșire dintr'o acută boală de piept și plămâni. Te rog să primești mușumita mea pentru această cruce binefăcătoare. Cu stimă și salutare: Iacoa Stüttz, blănar în Futtak. — Precum va ști on. public, crucele aceste se întrebuițează cu succes în contra reumei, podagrei, astmei, influenței, migrenei, și se pot comanda la inventatorul ei, la domnul Albert Müller, Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

POȘTA REDACȚIUNEI

Dlui G. B. Reitescu Baresti. Nrii de pri-sos puneți-i la biblioteca școlai.

Dlui N. G. în Ș. V. Răspunsul d-tale în cauza alegerii dela Tr. fiind de conținut politic, deși vedem că ești nevinovat, — nu-l putem publica.

Din sēmēnța de Soia dl apicultor Il. Dumitrana din România a avut amabilitatea a ne trimite o tuță întreagă, care se află spre vedere la administrația foii noastre. Este o plantă frumoasă plină de păstări cu boambe galbene, cultivată în anul trecut, din care în luna Aprilie vom distribui dlor insinuaiți câte puține boane, și sosindu-ne o cantitate mai mare, pentru care ne-am adresat — o vom distribui doritorilor după comănde făcute. Sēmēnța de lucernă la Orăștie se vinde 1 klg. cu 95 cr. ear' de trifoiu 1 klg. cu 70 cr.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 6 până în 12 Martie v. 1905.

Duminică	6 Apoldul mare. Ciuc-Sân-Domocoș. Egerbég. Erjő-Szt.-György. Göröcsön. Jombolia. Mănăsturul-ung. Morisdorf. Paraid. Șimleul-Silvaniei. Zarand.
Luni	7 Apold. Ciucul-mare. Mediăș. Sighetul-Marmăției. Tinca.
Marti	8 Bilac. Capolnaș. Orlat. Pojon. Silvașul-de sus. Vajdaháza.
Mercuri	9 Sepsî-Sân-Georgiu.
Joi	10 Șomcuta-mare. Uzon.
Vineri	11 Detta. Roșia.
Sămbătă	12 Feidioara. Oravița.

Călindarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. 1-a în post, ev. Ioan c. 1, gl. 1. v. 9.

Dum.	6 SS. 42 Martiri	19 Iosif Log.
Luni	7 M. d. Cherson	20 Nichita
Marti	8 P. Teofilact	21 Benedict
Merc.	9 † SS. 40 Mart. d. Sey.	22 Paulina
Joi	10 M. Codrat	23 Eberhard
Vineri	11 P. Sofronie	24 Gavriil
Sămb.	12 C. Teofan	25 (†) Bunavest.

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

Atențiune!

Veritabilă marfă de Sepeș de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast,

se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de soutiro a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt

provăzute cu marca aceasta.

1-10

FABRICAT DIN PATRIE.

CUMPENE

pentru comerț, industrie și economie solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

50-52 ilustrat gratuit și franco.

37 CLOȘANI MORȚI

au aflat Dl Sohr din Oberaula după împărștierea renumitei paste

„RATTENTOD“

moartea cloșanilor, care se află de vânzare la Felix Immisch în Delizsch (Austria) cu prețul în Carton à 50 pfenici și 1 Markă seau 60 fill. și 1 cor. 20 filleri.

4-7

Pentru 5 coroane

trimite 4 1/2 kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédj nr. 3.

„DACIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii: (Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

8— Direcțiunea.

Prețuri curente amănunțite se trimite la cerere gratuit și franco.

Prețuri curente amănunțite se trimite la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jckeli, Sibiu (Nagyszeben). 8-52

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tit, clorosa, durerea de tența, influența, precum nervi. Bolnavul cel-ce

decă și recrează pe asthma (respirația grea), vositatea, lipsa de ape-dinți, migrena, impo-și tot felul de boale de nu se poate vindeca în

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice, a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 26-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dambrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5 1/4%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 9—

Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!
Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
Indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lăpsă pentru luminarea chiltilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocașiunea vizitelor de noapte. In fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceștia te poți suz și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

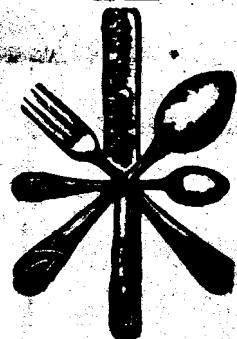
Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimite cu rambursă de 9—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Aceștea mai de mult au costat 25 fl.

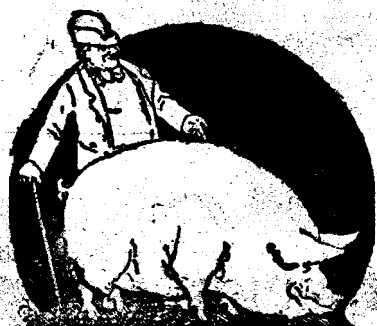
Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffmanberg's Centrale**

(226) 9— Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimite spedând banii înainte sau contra ramburs.

De ce nu faceți o încercare!

Hrănit cu Manhattan

Din figurile de pe delatori vedeți gigantică deosebire între un porc hrănit cu nutremnt de var Manhattan și alții doi porci, cari n'au mâncat măduvă de Manhattan. Un pucel în a cărui nutremnt se amestecă regulat de când e crud măduva de Manhattan, progresează grozav. El capătă oase trainice, mușchi puternici și o substanță masivă la carne și la grăsime. Pofta de mâncare este enormă. In timp scurt sporește atât la greutate, încât se poate tăia încurând. Rare-ori se întâmplă că un porc alimentat cu măduvă de Manhattan se nu ajungă, când este de un an la greutatea de 5 măji, și chiar mai mult.

Despre această sunt certificate oficioase autentice.

Nu întârziati și faceți o probă! Prețul la 25 klg. 14 cor., 50 klg. 26 cor. 100 klg. 50 cor. loco în Budapesta.

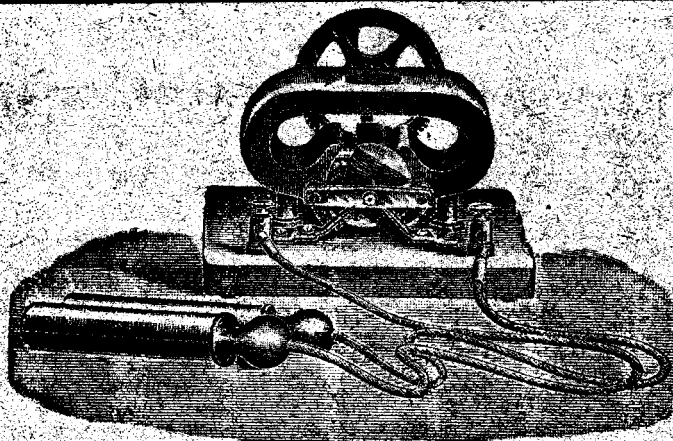
De probă trimitem franco cu posta 5 klg. cu 5 cor. trimese înainte.

Liferarea se face la:

Hrănit fără Manhattan.

Antreprisa Manhattan Budapesta, VIII., strada Aggteleki Nr. 15|E.

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la înținerirea și lungirea vieții,

Electricitatea este viață!

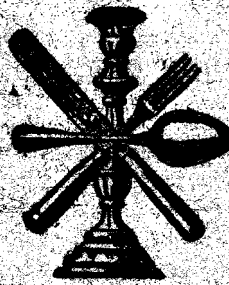
Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conține electricitate, îndrepte nervii, reînnoiește sângele, agerește simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morburii.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțeluirea acestui aparat s-au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghiturii, histeria, astmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măestrul și dibăci medicilor suzadarnică, dar a ajutat la toate boalele de nervozitate, dureri de cap, valică, surăbură de urechi, insomnie, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndosebi la cele mai grele morburii famoase aflată bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvântată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferințelor cerbicioși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA

Budapesta, VIII. strada Aggtelek Nr. 15/E.

Cumpenă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbiale de estine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prețutindenea pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucați cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucați stesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă numai **fl. 6.50.**

Fiecare cumpător primește, afară de aceste, *in dar* o cumpenă de gospodărie, care poate suporta 12^{1/2} kg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanție. Cumpenă o primește cumpătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și în lănatu), pentru a căni durabilitate și excelentă calitate ofer garanție pe 25 ani. Expedarea se face trimițând soma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fortul grabnic și o cumpenă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 25-52
Budapesta, VIII. Strada Bezeredi, numărul 3.

„MINERVA“, institut tipografic în Orăștie.

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

In Orăștie, strada apci Nr. 31

(lângă școala civilă de fete.)

Deoarece doresc a-mi aduna un tablou de copii, prin aceasta rog frumos pe onor public să aibă bunătate a aduce în atelierul meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce fel de copii mici spre a-l fotografia.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

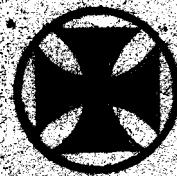
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da impregu- vindecă boale vechi

de ani 54-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, puțuri de ureche, dă- tate de inimă, sgârșituri de inimă, asma, dănuț greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mănăre, vâscală la mână și la picioare, reuma, podagra, ischias, vâscul în pat, su- flarea, insomnie, epilepsia, circulația neorganizată a sângelui și multor altor boale cări la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii, cări prăpuesc cu mulțămire inven- țianea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se restituie banii. Unde ori-ce încercare s-a constatată zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publice asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ decare-cc „Căsuț-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficituș opriu fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, utrepat și cercuit. Deja efimătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndosebi. Prețul aparatului mare e 8 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta,** V. strada Faddos 42 G. colțuț strada Kálmán.

Nu există

Sămânțe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitul: Str. Kottenbiller 33. Locul de vânzare: Str. Andrássy 25.

(189)

Cafănoți ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

8-58